

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет управління, адміністрування та туризму
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

бакалавр

Рівень вищої освіти

Організація відпочинку в парках розваг Хорватії за матеріалами ТОВ «Lets go travel», м. Хмельницький

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Освітня програма «Туризм»

Шифр _____

Виконав: студент 4 курсу
група ТУР-19-1

Підпис

Ю. Ю. Капусняк

Ініціали, прізвище

Керівник

Підпис

Л. В. Григор'єва

Ініціали, прізвище

Нормоконтролер

Підпис

Ініціали, прізвище

До захисту допускаю:
Зав. кафедри
туризму та готельно-
ресторанної справи

Підпис

І.Є. Журба

Ініціали, прізвище

_____ 2023 р.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет управління, адміністрування та туризму
 Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
 Рівень вищої освіти магістр
 Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»
 Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»
 Освітня програма Туризм

ЗАТВЕРДЖУЮ
 зав. кафедри туризму та
 готельно-ресторанної справи
 Журба І. Є. _____
 _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Капусняк Юлія Юріївна

Прізвище, ім'я, по батькові студента

- 1 Тема роботи Організація відпочинку в парках розваг Хорватії за матеріалами ТОВ «Lets go travel», м. Хмельницький
керівник роботи Григор'єва Людмила Володимирівна
затверджена Наказом по університету від «01» березня 2023 р. №5
- 2 Строк подання студентом роботи на кафедру _____ 2023 р. _
- 3 Вихідні дані до роботи: посібники, фахові видання, статистичні звіти, Інтернет джерела
- 4 Зміст пояснювальної записки (перелік питань, що їх належить розробити)
У першому розділі розглянутотеоретичні основи організації відпочинку в парках розваг Хорватії. У другому розділі проаналізована організація відпочинку в парках розваг Хорватії та діяльність ТОВ «Lets go travel». У третьому розділі розроблені заходи з удосконалення організації відпочинку в парках розваг Хорватії ТОВ «Lets go travel».
- 5 Перелік графічного матеріалу: Класифікація парків розваг за розміром та спеціалізацією; Чистий прибуток ТОВ «Lets go travel», тис. грн; В'їзний туризм в Хорватію за 2020-2023 роки, млн осіб; Найбільш відвідувані туристичні destinations Хорватії; Схематичне зображення туру в Хорватію; Рекомендовані пропозиції щодо удосконалення організації відпочинку в парках розваг Хорватії
5. Дата видачі завдання _____ 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Назва етапу виконання ДР	Термін виконання етапу роботи	Примітка
1. Вибір теми і складання бібліографії	22.05.2023	
2. Вивчення стану проблеми за темою, розкриття її в науковій літературі, нормативних документах, мережі Інтернет	25.05.2023	
3. Збір фактичного матеріалу	29.05.2023	
4. Уточнення мети, завдань і обґрунтування концепції роботи	01.06.2023	
5. Вибір методів аналізу матеріалів. Попереднє формулювання гіпотез, припущень тощо. Обробка зібраного матеріалу	05.06.2023	
6. Виявлення тенденцій, схем розвитку проблемної ситуації, прогнозування та формулювання підходів до розв'язання проблеми	12.06.2023	
7. Підготовка тексту Основної частини роботи. Формулювання висновків за розділами	16.06.2023	
8. Підготовка тексту виступу та загальних висновків, проходження попереднього захисту	19.06.2023	
9. Здача роботи на кафедрі	20.06.2023	

Студент-дипломник _____

Підпис,

Юлія Капусняк _____

Прізвище, ініціали

Керівник роботи _____

Підпис,

Людмила Григор'єва _____

Прізвище, ініціали

АНОТАЦІЯ

на дипломну роботу Капусняк Юлія Юріївна

Тема роботи: Організація відпочинку в парках розваг Хорватії за матеріалами ТОВ «Lets go travel», м. Хмельницький

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Науковий керівник доцент Григор'єва Л. В.

м. Хмельницький, 2023 р.

Дипломна робота виконана на ___ с., містить ___ таблиць, ___ рисунків, з перелік джерел посилань складається із ___ найменування, ___ додатків.

Актуальність роботи. Повноцінний відпочинок складається з відпочинку тіла, духу та розуму. Протягом дня у різних видах діяльності колись працює переважно тіло, колись трудиться душа, а колись більше зайнятий розум. Необхідно дбати, щоб відбувалося чергування цих навантажень, й тоді, при грамотній організації режиму відпочинку та роботи, не виникатиме відчуття постійної втоми. Найчастіше люди втомлюються не стільки від фізичного навантаження, а скільки від розумової роботи, емоційних переживань. Але найчастіше відпочивають пасивно, ніби втомилися саме фізично, що створює ілюзію фізичної втоми. Активний відпочинок дасть можливість боротися з нею за допомогою фізичного навантаження та емоційної розрядки. Парк розваг, як місце активного відпочинку та емоційного розвантаження стає дієвою основою для організації саме якісного відпочинку.

Перший розділ роботи присвячений розгляду теоретичних основ організації відпочинку в парках розваг Хорватії.

У другому розділі проаналізовано організацію відпочинку в парках розваг Хорватії та особливості діяльності туристичного оператора.

У третьому розділі розроблені заходи з удосконалення організації відпочинку в парках розваг Хорватії ТОВ «Lets go travel».

Ключові слова: відпочинковий туризм, парк розваг, аквапарк, напрямки діяльності, сталий розвиток туризму, спорт, тур.

SUMMARY

for the thesis Kapusnyak Yuliya Yuriivna
 The topic of the work: Organization of vacations in Croatian parks to the materials of «Lets go travel» LLC, Khmelnytskyi
 Specialty 242 «Tourism and recreation»
 Department of tourism and hotel and restaurant business
 Scientific supervisor, docent Hryhorieva L.V.
 Khmelnytsky, 2023

Thesis is performed on ___ pages, contains ___ tables, ___ figures, the list of sources of references consists of ___ names, ___ appendices.

Relevance of the work. A full-fledged rest consists of rest of the body, spirit and mind. During the day, in various activities, sometimes the body works mainly, sometimes the soul works, and sometimes the mind is more busy. It is necessary to ensure that these loads alternate, and then, with a competent organization of the regime of rest and work, there will be no feeling of constant fatigue. Most often, people get tired not so much from physical exertion, but from mental work and emotional experiences. But most often they rest passively, as if they are physically tired, which creates the illusion of physical fatigue. Active rest will give an opportunity to fight it with the help of physical exertion and emotional release. An amusement park, as a place of active rest and emotional release, becomes an effective basis for the organization of high-quality rest.

The first section devoted to the consideration of the theoretical foundations of the of vacations in Croatian parks.

The second section measures to improve the of vacations in Croatian parks was analyzed according to the materials of «Lets go travel» LLC.

The third section developed measures to improve the of vacations in Croatian parks in of «Lets go travel» LLC.

Key words: recreational tourism, amusement park, water park, areas of activity, sustainable development of tourism, sports, tour.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІДПОЧИНКУ В ПАРКАХ РОЗВАГ ХОРВАТІЇ	
1.1 Роль парку розваг в організації відпочинку	9
1.2 Врегулювання воєнно-політичного конфлікту як передумова розвитку туризму	12
1.3 Геоекономічні чинники розвитку туризму в Хорватії	15
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІДПОЧИНКУ В ПАРКАХ РОЗВАГ ХОРВАТІЇ	
2.1 Аналіз діяльності ТОВ «Lets go travel» за 2020-2022 роки	19
2.2 Аналіз розвитку туризму в Хорватії за 2020-2022 роки	22
2.3 Аналіз можливостей по прийому туристів в парках розваг Хорватії	24
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ЗАХОДІВ З УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІДПОЧИНКУ В ПАРКАХ РОЗВАГ ХОРВАТІЇ	
3.1 Проблеми та перспективи розвитку туризму в Хорватії	28
3.2 Розробка туру на основі парку розваг в Хорватію	30
Висновки	35
Список використаних джерел	38

ВСТУП

Повноцінний відпочинок складається з відпочинку тіла, духу та розуму. Протягом дня у різних видах діяльності колись працює переважно тіло, колись трудиться душа, а колись більше зайнятий розум. Необхідно дбати, щоб відбувалося чергування цих навантажень, й тоді, при грамотній організації режиму відпочинку та роботи, не виникатиме відчуття постійної втоми. Найчастіше люди втомлюються не стільки від фізичного навантаження, а скільки від розумової роботи, емоційних переживань. Але найчастіше відпочивають пасивно, ніби втомилися саме фізично, що створює ілюзію фізичної втоми. Активний відпочинок дасть можливість боротися з нею за допомогою фізичного навантаження та емоційної розрядки. Парк розваг, як місце активного відпочинку та емоційного розвантаження стає дієвою основою для організації саме якісного відпочинку.

Досліджують організацію відпочинку у парках розваг вітчизняні вчені та закордонні вчені: А. Александрова, О. Седінкіна К. Madison та інші. Проведені ними дослідження дають можливість виявити вплив розважального туризму на розвиток туристичного бізнесу.

Об'єктом дослідження є розробка виїзних відпочинкових турів туроператором «Lets go travel».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти організації відпочинку в парках розваг Хорватії на міжнародному туристичному ринку.

Метою написання кваліфікаційної роботи є дослідження особливостей сучасної інфраструктури розважального та пляжного відпочинку на основі парку розваг, а також виявлення проблем та удосконалення організації відпочинку в парках розваг Хорватії туроператором «Lets go travel».

Для досягнення мети були поставлені наступні завдання:

- ознайомитися з роллю парку розваг в організації відпочинку;

- розглянути особливості врегулювання воєнно-політичного конфлікту як передумови розвитку туризму;
- охарактеризувати гео економічні чинники розвитку туризму в Хорватії;
- проаналізувати діяльність туристичного підприємства «Lets go travel» за 2020-2022 роки;
- проаналізувати розвиток туризму в Хорватії за 2020-2022 роки;
- проаналізувати можливості по прийому туристів в парках розваг Хорватії;
- розробити тур на основі парку розваг в Хорватію з врахуванням проблем та перспектив розвитку туризму в Хорватії.

Методи дослідження: спостереження, опис, метод економічного аналізу, статистичний, а також аналіз та синтез.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці рекомендацій подальшого розвитку та вдосконалення організації відпочинку на курортах та парках розваг Хорватії, які можуть використовуватись в практичній діяльності підприємства «Lets go travel» або іншими туристичними підприємствами.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з ___ найменувань. Робота містить ___ таблиць та ___ рисунків. Загальний обсяг роботи становить ___ сторінок, основний зміст викладено на ___ сторінках.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІДПОЧИНКУ В ПАРКАХ РОЗВАГ ХОРВАТІЇ

1.1 Роль парку розваг в організації відпочинку

Протягом дня в різних видах діяльності може працювати переважно тіло, а може працювати розум. Необхідно забезпечити чергування цих навантажень, щоб завдяки правильному режиму відпочинку і праці не відчувати постійної втоми. Хороший відпочинок – це відпочинок для тіла, розуму і духу. Часто люди відчують втому не від фізичної активності, а від розумової праці та емоційних переживань. Однак у більшості випадків вони пасивно відпочивають так, ніби втомилися фізично, створюючи таким чином ілюзію фізичної втоми. Активний відпочинок дозволяє протидіяти цьому за допомогою фізичної активності та емоційної розрядки. Парки розваг як місця для активного відпочинку та емоційної розрядки є ефективною основою для організації якісного відпочинку.

Парки розваг займають особливе місце в типології рекреаційних парків. Існують різні підходи до їх визначення, розширене тлумачення розуміє під тематичним парком великий рекреаційний парк з атракціонами, готелями, ресторанами і магазинами. Поряд з парками розваг сюди відносять аквапарки, зоопарки, дельфінарії та всі інші типи парків для дітей і дорослих. Вузький підхід ґрунтується на визначенні низки відмінних рис, які не тільки відрізняють розважальні парки від інших типів парків, а й від усіх інших закладів відпочинку та розваг [1; 2; 3].

Парк розваг або тематичний парк – це збірний термін, що описує певні атракціони і інших види розваг на одній території. Парк розваг відрізняється від звичайних парків тим, що призначений саме для розваги людей.

Тематичні парки, тобто парки розваг і атракціони, а також персонал і споруди, можуть бути побудовані навколо певної теми, наприклад, Дикого Заходу або піратських островів. Парки розваг розвинулися з європейських

ярмарків і парків розваг для рекреаційних цілей. Найстарішим парком розваг у світі є Dyrehavsbakken, який відкрився в 1583 році в північному Копенгагені, Данія. На розвиток парків розваг великий вплив мала Всесвітня виставка, що проходила щороку в США[4].

Александрова А.Ю. парки розваг асоціює з тематичними парками як місця для розваг, пізнання, відпочинку, гри та засновані на певних критеріях і відмінностей від інших парків та рекреаційних зон, ці рекреаційні зони повинні мати [5]:

- дві або більше тематичні зони;
- великий потенціал для залучення сімей;
- містити достатньо кількість атракціонів для відвідування;
- надавати послуги високої якості;
- організований простір та контрольований доступ;
- мати комерційну основу;
- мати централізоване керування виробничого та споживчого процесів.

Савранчук Л. А. стверджує: «Тематичні парки – це парки, що містять розважальні заклади, атракціони, навколишнє оточення та персонал яких стилізовані під певну тематику. Це не просто міський парк відпочинку з кількома каруселями та кафе, а великий комплекс розважальних об'єктів. Зазвичай це територія, що займає понад 20 га та включає понад 30 атракціонів, магазини, сувенірні крамниці, ресторани, кафе та кінотеатри різного спектру; готелі, зручні під'їзди для громадського транспорту та великі стоянки. І все це підпорядковано конкретній тематиці» [6].

З роками популярність парків розваг як місць проведення дозвілля зростає. На перший погляд, вони мають багато спільного з іншими типами парків, але суттєво відрізняються за своїми складовими, організацією та принципами роботи. Наприклад, зоопарки, як і тематичні парки, мають певну тематику. Вони спеціалізуються на тваринах, показують різноманітність тваринного світу, вивчають його представників та поширюють знання з природничих наук. Зосереджуючись на тваринах, а не на людях та їхніх

потребах, зоопарки не мають повної клієнтоорієнтованості, яка є основною характеристикою тематичних парків [7; 8].

Узагальнюючі напрацювання різних авторів можна зробити висновок, що парки розваг є різного виду, але завжди це спеціальна територія, створена для відпочинку та розваг, де надається комплекс послуг на певну тематику (рисунок 1.1).

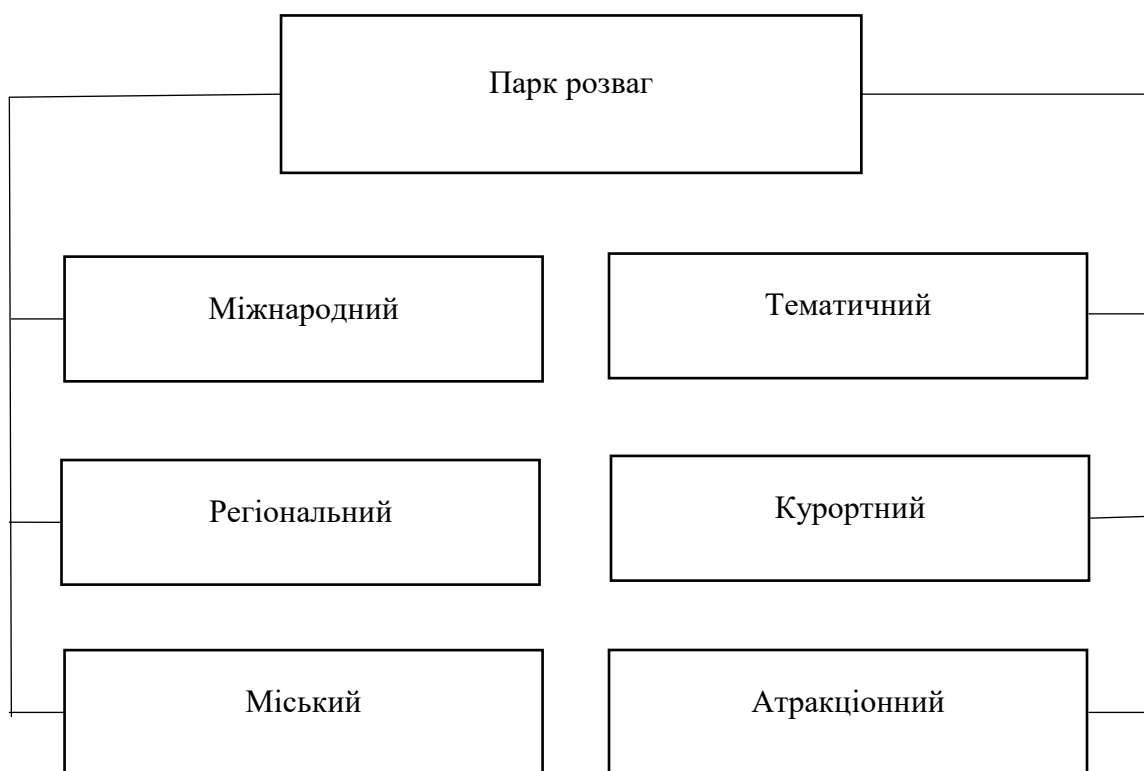

Рисунок 1.1 – Класифікація парків розваг за розміром та спеціалізацією

Тематичні парки курортного типу мають добре розвинену інфраструктуру і пропонують пакети послуг, що включають проживання та харчування, а також розваги. Тематичні парки розраховані на розміщення великої кількості туристів, які можуть залишатися на кілька днів. У будівництво великих парків курортного типу інвестори вклали більше одного мільярда євро. Такі парки використовують сучасну тематику, яка об'єднує різні зони на території парку та

посилює вплив бренду. Цільова аудиторія таких парків дуже широка. Великі курортні парки можуть прийняти близько п'яти мільйонів відвідувачів на рік. До найбільш успішних курортних тематичних парків належать парк Universal Studios та Walt Disney. Для багатьох туристів основною метою їхньої подорожі є відвідування парків, багато з яких долають для цього великі відстані. Тому курортні тематичні парки піддаються впливу економічних, соціальних і політичних чинників, які характеризують тенденції подорожей людей.

1.2 Врегулювання воєнно-політичного конфлікту як передумова розвитку туризму

На початку 1990-х років Соціалістична Федеративна Республіка Югославія була однією з найбільших, найрозвиненіших і різноманітних країн на Балканах. Це була позаблокова федерація, до складу якої входили шість республік: Боснія і Герцеговина, Хорватія, Македонія, Чорногорія, Сербія та Словенія. Окрім шести республік, два окремі регіони Косово та Воєводина мали статус автономних країв у складі Республіки Сербія. Югославія була сумішшю етнічних груп і релігій, причому основними релігіями були православне християнство, католицизм та іслам[9].

Одночасно з крахом комунізму та відродженням націоналізму у Східній Європі наприкінці 1980-х і на початку 1990-х років Югославія пережила період інтенсивної політичної та економічної кризи. Центральний уряд слабшав, а войовничий націоналізм швидко зростав. Відбулося поширення політичних партій, які, з одного боку, виступали за повну незалежність республік, а з іншого – вимагали більших повноважень для певних республік у межах федерації. Політичні лідери використовували націоналістичну риторику, щоб підірвати спільну югославську ідентичність і розпалити страх і недовіру між різними етнічними групами. До 1991 року назрівав розпад країни, коли Словенія та Хорватія звинуватили Сербію в несправедливому пануванні над

урядом, військовими та фінансами Югославії. У свою чергу Сербія звинуватила дві республіки в сепаратизмі.

Першою з шести республік, яка офіційно вийшла зі складу Югославії, була Словенія, яка проголосила незалежність 25 червня 1991 року. Це викликало втручання Югославської народної армії (ЮНА), яке переросло в короткий військовий конфлікт, який зазвичай називають Десятиденною війною. Воно закінчилося перемогою словенських сил, коли ЮНА відкликала своїх солдатів і обладнання[10].

Хорватія проголосила незалежність в один день зі Словенією. Але в той час як вихід Словенії з Югославської Федерації був відносно безкровним, вихід Хорватії не мав бути таким. Значна етнічна сербська меншина в Хорватії відкрито відкидала владу новопроголошеної хорватської держави, посиляючись на право залишатися в складі Югославії. За допомогою ЮНА та Сербії хорватські серби повстали, оголосивши майже третину контрольованої ними території Хорватії незалежною сербською державою. Хорвати та інші несерби були вигнані з її території в ході насильницької кампанії етнічної чистки. Важкі бої в другій половині 1991 року свідчать про обстріл стародавнього міста Дубровник, а також облогу та знищення Вуковара сербськими силами [10].

Незважаючи на припинення вогню під контролем ООН, яке набуло чинності на початку 1992 року, влада Хорватії була сповнена рішучості встановити владу над своєю територією та використала свої ресурси для розвитку та оснащення своїх збройних сил. Влітку 1995 року хорватські військові здійснили дві великі наступальні операції, щоб повернути всю свою територію, крім частини, відомої як Східна Славонія. Під час великого відтоку десятки тисяч сербів втекли від хорватського наступу до контрольованих сербами територій у Боснії та Герцеговині та далі до Сербії. Війна в Хорватії фактично завершилася восени 1995 року. Згодом Хорватія відновила свою владу над усією територією, а Східна Славонія повернулася під своє правління в січні 1998 року після мирного переходу під управління ООН.

Конфлікт у Боснії та Герцеговині мав стати найбільш смертоносним із усіх у Югославській Федерації, що розпадалася. Стратегічне положення республіки зробило її залежною від Сербії та Хорватії, які намагалися встановити панування над великими шматками її території. Лідери Хорватії та Сербії в 1991 році вже зустрічалися на таємній зустрічі, де вони домовилися розділити Боснію та Герцеговину, залишивши невеликий анклав для мусульман [11].

У березні 1992 року на референдумі, який бойкотували боснійські серби, понад 60 відсотків громадян Боснії проголосували за незалежність. Майже одразу, у квітні 1992 року, боснійські серби повстали за підтримки Югославської народної армії та Сербії, оголосивши підконтрольні їм території сербською республікою в Боснії та Герцеговині. Завдяки переважній військовій перевазі та систематичній кампанії переслідування несербів вони швидко встановили контроль над понад 60% території країни. Боснійські хорвати незабаром пішли за ними, відкинувши повноваження боснійського уряду та проголосивши свою власну республіку за підтримки Хорватії. Конфлікт переріс у криваву тристоронню боротьбу за території з величезними жертвами.

Наступною зоною конфлікту було Косово, де етнічна албанська громада прагнула незалежності від Сербії. У 1998 році конфлікт спалахнув, коли Армія визволення Косова (АОК) підняла відкрите повстання проти сербського правління, а для придушення повстанців було направлено підкріплення поліції та армії [12].

У своїй кампанії сербські війська завдавали ударів по мирним жителям, обстрілюючи села та змушуючи косовських албанців тікати. Оскільки на початку 1999 року на мирних переговорах у Рамбуйє спроба досягти міжнародної угоди щодо подолання кризи провалилася, НАТО здійснила 78-денну кампанію авіаударів по цілях у Косово та Сербії. У відповідь сербські сили ще більше посилили переслідування мирних косовських албанців. Зрештою президент Сербії Слободан Мілошевич погодився вивести свої війська та поліцію з провінції. Близько 750 тис. албанських біженців

повернулися додому, а близько 100 тис. сербів – приблизно половина сербського населення провінції – втекли через страх розплати. У червні 1999 року Сербія погодилася на міжнародну адміністрацію Косово, а остаточний статус краю все ще не вирішено.

Найпівденніша республіка Югославської Федерації, Македонія, проголосила незалежність восени 1991 року та насолодилася мирним відокремленням. Пізніше вона була прийнята до ООН під тимчасовою назвою Колишня Югославська Республіка Македонія [13]. Територія країни населена більшістю етнічних македонців і великою албанською меншиною, зберігала мир під час югославських воєн на початку 1990-х років. Однак на початку січня 2001 року бойове угруповання етнічних албанців Національно-визвольної армії вступило в зіткнення з силами безпеки республіки з метою отримання автономії або незалежності населених албанцями районів країни. Спорадичний збройний конфлікт тривав кілька місяців у 2001 році, завершившись мирною угодою, яка передбачала політичну угоду про розподіл влади, роззброєння албанської міліції та розгортання сил спостереження НАТО.

1.3 Геоелекономічні чинники розвитку туризму в Хорватії

Хорватія, країна в Південно-Східній Європі, стає дедалі популярнішим місцем для інвесторів і підприємців, які прагнуть розширити свій туристичний бізнес у регіоні. Завдяки своєму стратегічному розташуванню, стабільному політичному середовищу, зростаючій економіці та талановитій робочій силі Хорватія пропонує широкий спектр можливостей для компаній, які шукають нові ринки та можливості для зростання.

Через Хорватію проходять три основні пан'європейські коридори, що робить її найкоротшим шляхом між Західною Європою та Азією, Східною Європою та Середземномор'ям. Розташована в Південно-Східній Європі, межуючи з Італією, Словенією, Угорщиною, Сербією, Боснією та

Герцеговиною та Чорногорією, Хорватія має ідеальне положення для виходу на ринок ЄС, а також на ринки Південно-Східної Європи. Близькість до інших столиць ЄС (Будапешт, Відень, Любляна) полегшує доступ туристам з північно європейських країн різними видами транспорту [14].

Багато іноземних компаній, які вже працюють у Хорватії, визнають хорватську робочу силу висококваліфікованою, досвідченою та багатомовною. Згідно з опитуванням 2009 року, 78% хорватів стверджують, що знають принаймні одну іноземну мову, найчастіше англійську. Хорватія входить до числа країн з найвищим рівнем осіб у віці від 20 до 24 років, які мають принаймні повну середню освіту. Кількість випускників вищих навчальних закладів протягом останніх років постійно зростає[15].

Ведення туристичного бізнесу в Хорватії дає доступ до внутрішнього ринку ЄС, який складається з 450 млн клієнтів. Із вступом до Європейського Союзу 1 липня 2013 року Хорватія отримала можливість використовувати значні кошти зі структурних фондів ЄС. Починаючи з 2014 року, щорічно виділяється близько 1,5 млрд євро. Значна частина цих коштів спрямована на розвиток малого та середнього туристичного підприємництва[16].

Оскільки Хорватія приєдналася до євризони 1 січня 2023 року, туристичні компанії, не мають витрат на конвертацію в куни, а працюють з євро. Крім того, 1 січня 2023 року Хорватія приєдналася до Шенгенської зони. Згідно з дослідженнями, скасування перевірки документів на кордоні дозволяє скоротити час на туристичні формальності приблизно на 14,4% [17].

Завдяки Пелешацькому мосту, фінансується за кошти ЄС, територія Хорватії вперше в її історії повністю з'єднана, що скорочує час і витрати на транспортування, особливо в літні місяці, тобто в пік туристичного сезону. Міст забезпечує фіксований зв'язок від південно-східного хорватського напівексклаву до решти країни, оминаючи коротку прибережну смугу Боснії та Герцеговини в Неумі та прикордонні пункти та перевірки документів.

За даними Інституту економіки та миру, Хорватія є однією з найбезпечніших країн світу з помітно низьким рівнем злочинності. Більше того,

Хорватія є не лише членом ЄС, а й членом НАТО, і протягом останніх 25 років вона має вирішальну політичну та економічну стабільність[18].

Хорватія – справді унікальна країна – ніде в світі лише на відстані 400 км, відстань між північчю та півднем країни, не можна знайти три різні кліматичні зони – континентальну, гірську та середземноморську. Від горбистого та пологого Загор'я на півночі, через великі родючі рівнини Славонії на сході, Ліку та Горський Котар, багаті лісами та річками, до Далматинської Загори, обмеженої гірськими хребтами та типовим далматинським карстом, аж до її порізаної берегової лінії. від Істрії до Південної Далмації з понад тисячею островів, Хорватія справді є світовим скарбом по краєвидам. Хороше транспортне сполучення між континентальною та прибережною частинами країни дозволяє мати все – катання на лижах у Загреб, або в Белоласиці та пляжний відпочинок на узбережжі Адриатичного моря. Велика кількість культурних заходів та історичної спадщини, близькість до інших європейських культурних та пізнавальних центрів, чиста вода та повітря, традиційне та органічне вирощування сільськогосподарської продукції та здоровий середземноморський спосіб життя створюють усі умови, необхідні для якісної організації відпочинку у Хорватії [19].

Завдяки численним факторам, таким як той факт, що значна більшість населення розмовляє принаймні однією іноземною мовою, її туристичний сектор і відкрита культура, Хорватія є гостинним місцем для іноземців. Мільйони туристів можуть підтвердити це твердження, а також надзвичайно низький рівень злочинності проти іноземців.

Трудове законодавство Хорватії складається лише з одного акта – Закону про працю, який містить не лише положення про індивідуальні права з праці, включаючи положення про захист прав працівників, але також містить положення про судовий захист прав із трудових відносин; положення про участь працівників у процесі прийняття рішень через ради працівників; положення про профспілки та об'єднання роботодавців, колективні договори та страйки. Права особи з трудових правовідносин в основному регулюються

трудовим договором, до якого застосовуються норми цивільного права. Закон про працю регулює мінімальні права, що випливають із трудових відносин, які можуть регулюватися трудовим договором, угодою між роботодавцем і радою працівників або колективним договором у більш вигідний для працівника спосіб. Це значно спрощує залучення екскурсоводів та інших працівників необхідних для надання якісних туристичних послуг.

Нещодавнє опитування показує, що люди настільки сумують за подорожами, туризмом і відпочинком, що 48% учасників опитування сказали, що вони кинуть свою роботу заради цього. Більшість опитаних учасників (80%) сказали, що вважають подорожі частиною повноцінного життя[20].

Кредитний рейтинг Республіки Хорватія за оцінками Fitch Ratings і Standard & Poor's становить BBB+, тобто Baa2 за даними Moody's. Ці кредитні рейтинги є найвищими в історії Хорватії. Незважаючи на енергетичну кризу та війну в Україні, кредитні рейтингові агентства все ще вважають прогноз кредитного рейтингу Хорватії «стабільним».

Отже, Хорватія є ідеальним місцем для організації відпочинку туристам, а постійне вдосконалення туристичної інфраструктури дозволить сектору процвітати в постпандемічному світі.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІДПОЧИНКУ В ПАРКАХ РОЗВАГ ХОРВАТІЇ

2.1 Аналіз діяльності ТОВ «Lets go travel» за 2020-2022 роки

Товариства з обмеженою відповідальністю «Lets go travel» засновано 28 грудня 2018 року, орієнтується на туристів з Хмельницької області.

Відповідно до класифікатора видів економічної діяльності, основними видами діяльності є:

- 79.11 Діяльність туристичних агентств;
- 79.12 Діяльність туристичних операторів;
- 78.10 Діяльність агентств працевлаштування;
- 78.30 Інша діяльність із забезпечення трудовими ресурсами.

Туристичний оператор провадить діяльність, маючи ліцензію, постійно розширюючи асортимент пропонованих послуг та збільшуючи кількість додаткових послуг для клієнтів [21]. Товариство засновано двома громадянами України, організаційна структура управління товариством лінійна (рисунок 2.1).

Рисунок 2.1 – Організаційна структура управління ТОВ «Lets go travel»

ТОВ «Lets go travel» здійснює господарську діяльність на основі Статуту. Загальні збори учасників товариства мають право приймати рішення із усіх питань діяльності підприємства, які визначені в Статуті. Директор вирішує поточні питання діяльності, на загальних зборах вирішуються найбільш важливі питання. Напрямами поточної діяльності є:

- організація автобусних турів;
- організація нерегулярних перевезень із перетином кордону;
- індивідуальні й авторські подорожі для організованих груп;
- організація дитячого та молодіжного туризму;
- організація корпоративного відпочинку;
- забезпечення туристів страхуванням;
- організація шопінг турів;
- працевлаштування в Україні та інших країнах.

Незважаючи на непрості умови роботи діяльність компанії є прибутковою і за 2020-2022 роки чистий прибуток зріс на 52,4% (рисунок 2.2).

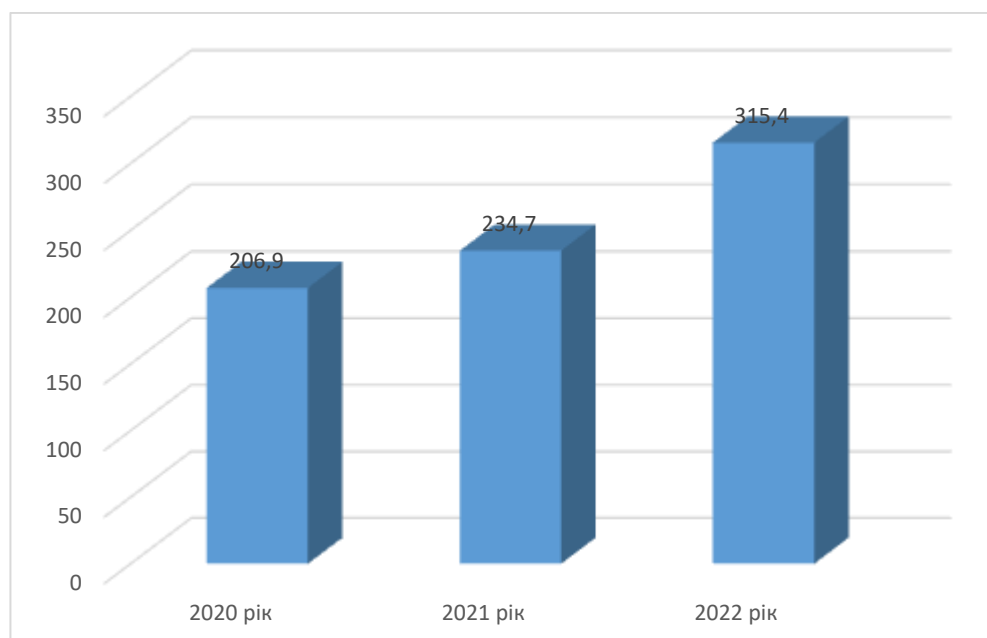

Рисунок 2.2 – Чистий прибуток ТОВ «Lets go travel», тис. грн

ТОВ «Lets go travel» рекламує свою діяльність за допомогою друкованих матеріалів та інтернет-реклами. Задля економії коштів сайт компанії був закритий і інтернет представництво здійснюється через сторінку у Фейсбук. Розміщується реклама в соціальних мережах та пропонуються знижки постійним клієнтам. Тури розраховуються по вартості за допомогою редактора Excel. При запуску нового туру компанія запрошує туристичних агентів у стаді тури, щоб вони могли на власні враження переконатися в якості туру.

Напрямки роботи туроператора це європейські країни (рисунок 2.3).

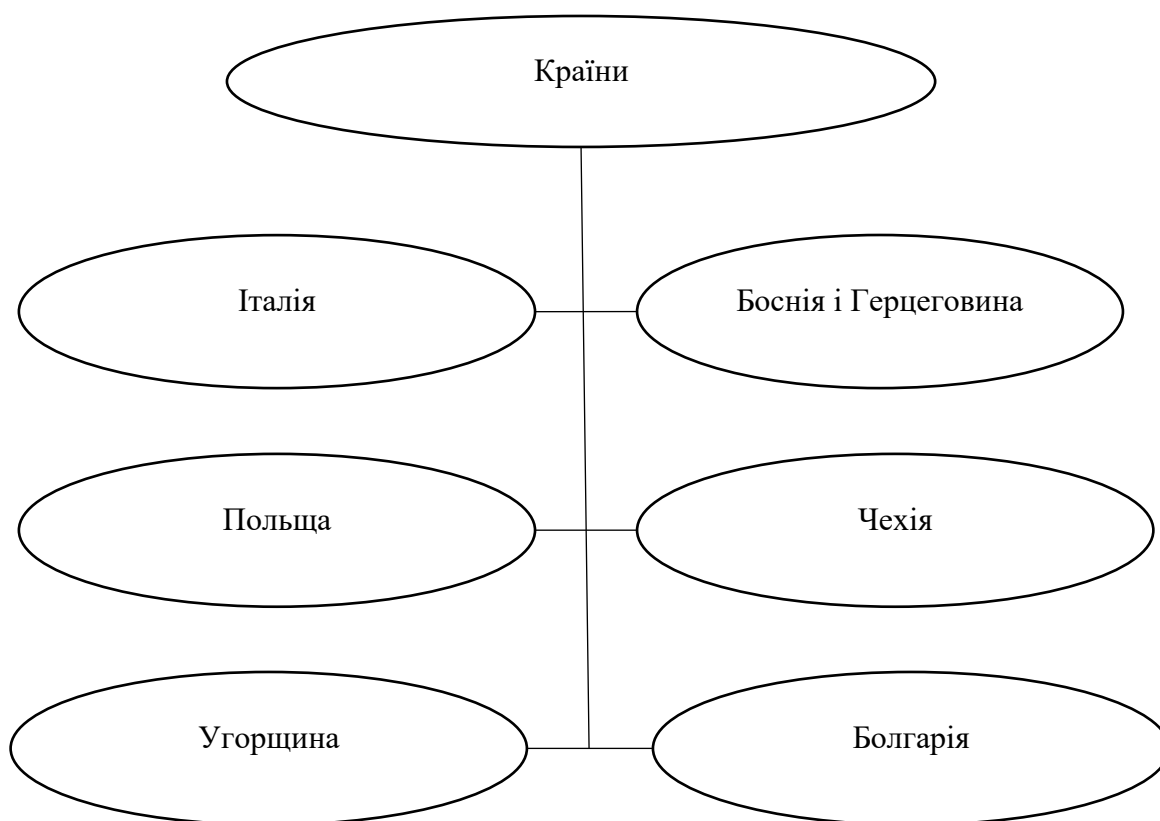

Рисунок 2.3 – Напрямки діяльності туроператора

Компанія відносно нещодавно створена та має наміри розширювати географію своєї діяльності. Транспортні засоби, що використовуються у основній діяльності призначені для тривалого перебування пасажирів й утримуються в належному технічному стані.

Автобуси використовуються не тільки для регулярних перевезень, але й на спеціально організованих туристичних маршрутах. У туристичній індустрії автобуси відносять до нерегулярних перевезень, умови яких визначаються індивідуально за домовленістю між замовником і транспортною компанією. Оскільки автобуси мобільні і відносно незалежні від транспортних мереж і розкладу руху поїздів, їх використовують для організації поїздок до цікавих місць у найзручніший для туристів час. Перевагою автобусних турів є те, що вони відносно недорогі. Автобусні тури можна сформуванати дешевші, ніж пакетні тури, які здійснюються повітряним сполученням.

2.2 Аналіз розвитку туризму в Хорватії за 2020-2022 роки

Хорватія позиціонується на міжнародному туристичному ринку як країні пляжного відпочинку. У 2022 році країну відвідали колосальні 18,9 млн туристів, що на 26% більше, ніж у попередньому 2021 році, забезпечивши країні рекордний дохід (рисунок 2.4)[22].

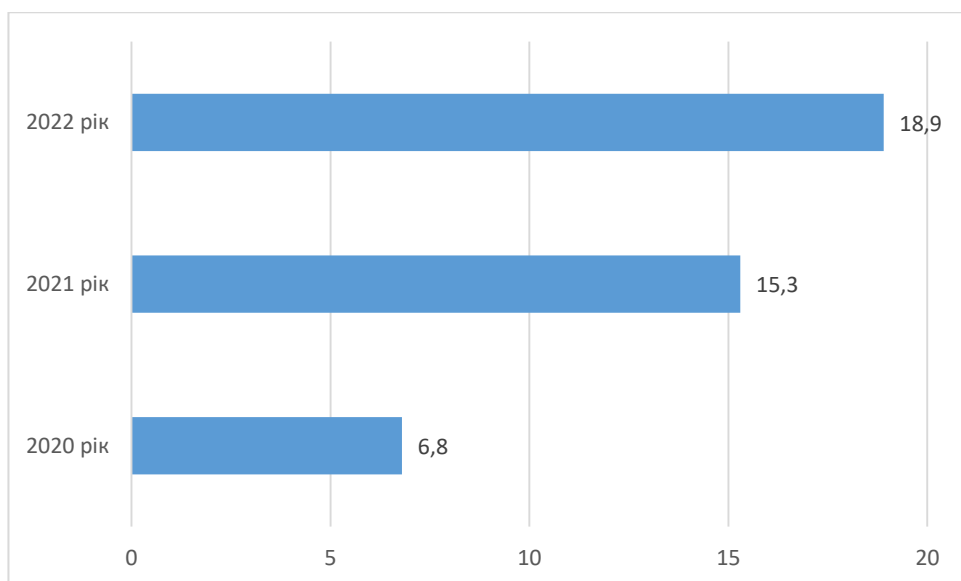

Рисунок 2.4 – В'їзний туризм в Хорватію за 2020-2023 роки, млн осіб

У 2022 році більшість туристів, які подорожували до Хорватії, були зі Словенії, за ними приїздили туристи з Австрії, Німеччини, Італії та Боснії та Герцеговини. Найбільше туристичних ночей у грудні 2022 року було реалізовано в місті Загреб, 210 тис. ночей, що склало 28,4% від загальної кількості туристичних ночей, реалізованих у Хорватії. Найбільше іноземних туристів приваблювали destinations Загреб, Дубровнік та пляжі (рисунок 2.5) [22; 23].

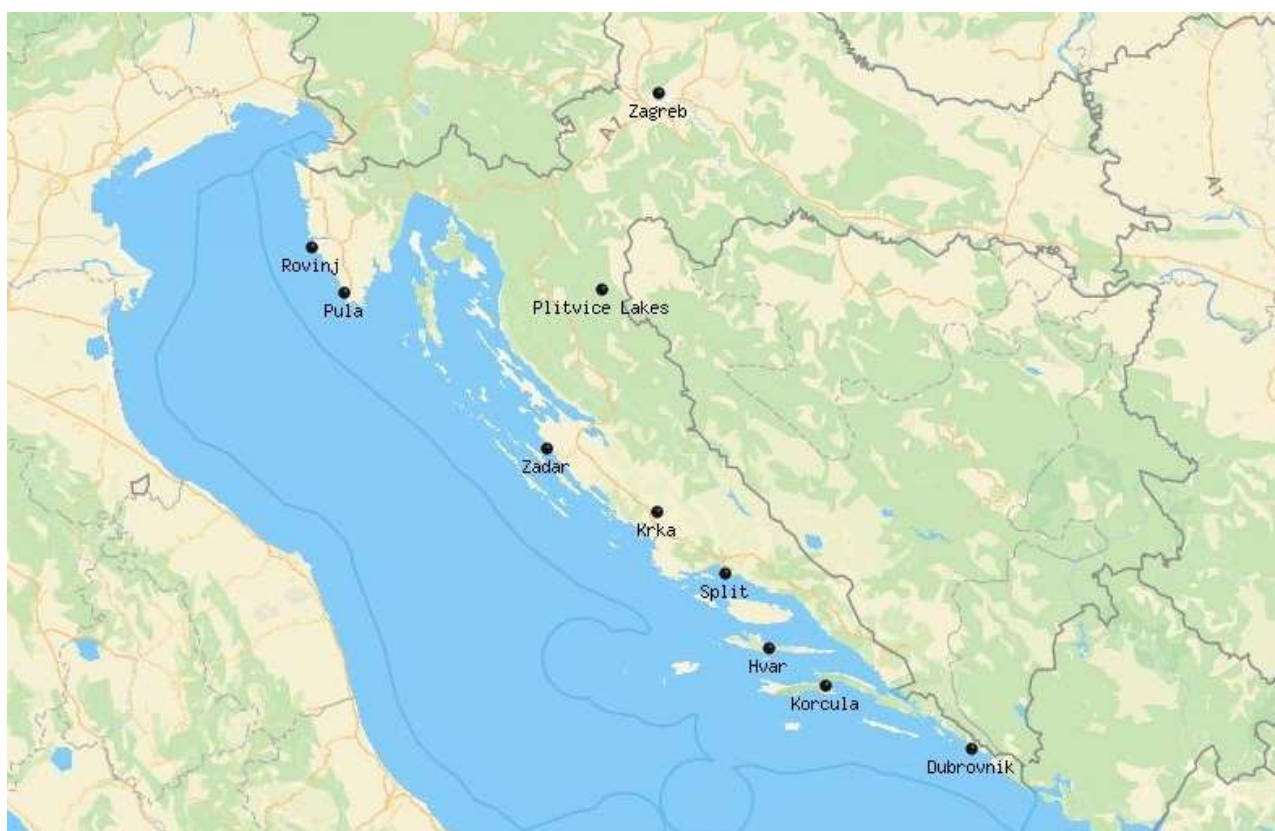

Рисунок 2.5 – Найбільш відвідувані туристичні destinations Хорватії

Кількість ночей, проведених іноземцями в цій балканській країні минулого року, порівняно з 2021 роком, зростає на 31% і склала 82,3 млн. У той же час прибуття в курортні destinations місцевих туристів зросло на 15% порівняно з роком до 2,45 млн зареєстрованих минулого року, тоді як кількість ночівель місцевих відвідувачів зростає на 5,4% до загальної кількості 7,75 млн. Стосовно іноземних туристів, то в грудні 2022 року року було зареєстровано

194 тис. прибуттів, а кількість ночівель протягом минулого року становила 490 тис., або на 63,8% більше, а ночей туристів у закладах розміщення більше на 50,1%. Порівняно з рівнями до пандемії кількість міжнародних прибуттів продовжувала залишатися нижче 18,8%, а кількість ночей, проведених туристами в Хорватії, також знизилася на 6,1% [22; 23; 24].

Хорватія, як і більша частина Європи, може похвалитися своєю часткою середньовічних міст та історичних руїн, але те, що робить цю країну винятковою, це її багатство приголомшливих природних пам'яток, таких як Плітвіцькі озера, вражаючі узбережжя Адриатики та чудові острови. Дубровник є улюбленцем туристів завдяки мальовничому середньовічному старому місту, яке будівлями спускається у воду. Далі на північ уздовж узбережжя знаходиться Спліт, відомий як місце, де римський імператор Діоклетіан побудував собі гарний маленький палац майже 1700 років тому. Вглиб країни знаходиться столиця Загреб із її неокласичними будівлями та пішохідними вулицями. Національний парк Крка, розташований у Центральній Далмації, є охоронюваною територією з вражаючими природними пейзажами та історичними місцями. Розташований уздовж річки Крка в окрузі Сібінік-Кнін, національний парк відомий численними водоспадами та природними басейнами з чистою синьо-зеленою водою.

Отже, Хорватія позиціонується на міжнародному туристичному ринку як країна пляжного відпочинку і в структурі доходів від туризму домінує в'їзний туризм.

2.3 Аналіз можливостей по прийому туристів в парках розваг Хорватії

Завдяки приголомшливим пляжам і островам, кафе, пляжним клубам і туристичним місцям, Хорватія має багато аквапарків, щоб розважити туристів. У країні є не один, а сім найбільш популярних аквапарків, які пропонують неперевершені розваги та відпочинок для дорослих та дітей. Пропонуючи

захоплюючі атракціони, басейни з хвилями та багато іншого, ці аквапарки в Хорватії є найкращими місцями для відпочинку з рідними (таблиця 2.1) [23].

Таблиця 2.1 – Параметри роботи парків розваг Хорватії

Назва	Слоган	Розташування	Туристичні магніти	Години роботи
Dalmatia Aqua Park	Для ідеального літнього відпочинку	Hoteli Solaris 86, 22000, Šibenik, Croatia	«Лінива річка», джакузі та аквапарк «Фортеця дощу»	10:00-20:00
Aquapark Istralandia	Легендарний аквапарк Хорватії	Ul. Ronki 1, 52474, Nova Vas, Croatia	Гідромасажний басейн, водні гірки та вільне падіння	10:00-19:00
Aquapark Aquacolors	Бризки, охолодження та омолодження	Molindrio 18, 52440, Porec, Croatia	Водні американські гірки, гірки з коловротом та воронками	10:00-19:00
Aquae Vivae Krapinske Toplice	Зцілюйся, поки ти відпочиваєш	Ul. Antuna Mihanovića 1, 49217, Krapinske Toplice, Croatia	Фінська сауна, крижана кімната, водні гірки, гірки для рафтингу та підводний масаж	09:00-21:00
Adamovec Aquapark	Для загального гарного настрою	Ul. Dragutina Domjanića 39, 10363, Adamovec, Croatia	Масажний басейн і джакузі	08:00-22:00
Aquapark Čikat	Спокійна атмосфера для відпочинку	Čikat ul. 6a, 51550, Mali Lošinj, Croatia	Тематичні басейни для відпочинку та басейни для немовлят	10:00-20:00
Aquapark Bol	Розвага серед	Zlatni Rat Beach, 21420 Bol,	Водні лілії, колоди, що	09:00-02:00

	бірюзово- блакитної води	Croatia	крутяться, і водні батуги	
--	--------------------------------	---------	------------------------------	--

Аквапарк Dalmatia, відомий як один із найпопулярніших аквапарків у Хорватії, є частиною Solaris Beach Resort. Це перший тематичний аквапарк у Хорватії з великою кількістю гірок, водоспадів, форсунок і веселих атракціонів. Повільна річка, що протікає через парк, є дивовижним місцем для купання та сплаву, де також можна відпочити в шезлонгах, розташованих на березі річки.

Аквапарк Istralandia, оточений густими лісами внутрішньої частини Новіграда, – це розгалужена зона розваг, розташована на краю півострова Істрія. Це один із найкращих аквапарків у Хорватії з більш ніж 24 атракціонами, масажними басейнами, басейнами з хвилями, вільним падінням, дитячим басейном і водними замками. Крім того, Істраландія має найбільший хвильовий басейн у всьому Середземноморському регіоні. У Istralandia є все, щоб зробити день хвилюючим і незабутнім, завдяки численним іграм і веселим заходам навіть для малюків.

Аквапарк Aquacolors, відомий як один із найкращих аквапарків у Хорватії поблизу Дубровника, пропонує широкі можливості провести розслаблюючий та веселий день зі своїми близькими. Із 13 спусками води, 500-метровою повільною річкою, спеціальними басейнами для дітей і величезним басейном з хвилями, а також спортивними кортами та ігровими майданчиками.

Якщо на меті провести розслаблюючий день з безмежними розвагами та шаленими враженнями, то Aquae Vivaе Krapińske Toplice це ідеальний вибір для цього. З розгалуженим відкритим басейном, підземними масажними кабінетами, басейном для підводного плавання та ексклюзивними дитячими басейнами з поїздами Brio та ігровими станціями з блоків Lego. Окрім спеціального лікувального басейну з термальною водою та широкого спектру сауни; це один із найкращих аквапарків у Хорватії для насиченого відпочинку.

Аквапарк Adamovec розташований на околиці Загреба, займає площу понад 15 тис. кв. м і має басейни з підігрівом, сауни, джакузі та масажні

басейни. У цьому ж приміщенні є окремий оздоровчий та фітнес-центр та власний ресторан з автентичною місцевою кухнею.

Аквапарк Šikat, розташований на мальовничому острові Лошинь, є одним із найстаріших аквапарків Хорватії. Розташований на 6312 кв. м, це частина курорту Šikat. Приголомшливий краєвид затоки Šikat і густі соснові ліси роблять його ще красивішим і дивовижнішим. Басейни з морською водою різної глибини тягнуться на багато метрів, пропонуючи розваги від занурення до ковзання на водних атракціонах.

Популярний як спортивний парк Vol, відомий як єдиний за масштабами хорватський надувний аквапарк. Пропонує спускові гірки, міні-гірки, мотузкові прогулянки та катання колодах, має велику кількість надувних поверхонь з розважальними атракціонами для шаленого проведення часу.

Отже, Хорватія спеціалізується на водних парках розваг, які розраховані на літній відпочинок в сімейному колі. Аквапарки знаходяться в найбільш туристично розвинутих місцях та можуть приймати одночасно більше 600 туристів.

РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ЗАХОДІВ З УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІДПОЧИНКУ В ПАРКАХ РОЗВАГ ХОРВАТІЇ

3.1 Проблеми та перспективи розвитку туризму в Хорватії

Європейська комісія з економічних і фінансових питань спираючись на багаторічні дослідження ринку Хорватії вважає, що хоча туризм сприяє зростанню через зайнятість і накопичення капіталу, на відміну від експорту товарів, він не створює додаткових позитивних ефектів, якщо розвивається екстенсивно [25]. У той же час малоімовірно, що туризм матиме будь-який негативний ефект витіснення з інших секторів торгівлі – принаймні в довгостроковій перспективі. Це піднімає питання про те, чи можна збільшити внесок туризму в економічне зростання, не ставлячи під загрозу розвиток інших секторів. Органи влади Хорватії повинні прагнути до подальшого покращення якості та диверсифікації туризму, щоб збільшити його довгостроковий вплив на обсяг виробництва. Як підкреслюється в теоретичній основі, чим вища частка торгових товарів, споживаних туристами, тим менший вплив на економіку. Більш диверсифікована туристична пропозиція може призвести до більшого споживання неторгових товарів і послуг, таких як культура, освіта чи медичні послуги. Подібним чином розширення пропозиції може призвести до збільшення витрат на неторговані послуги, такі як готелі та ресторани, а не на оренду будинків для відпочинку та супермаркети. Ці стратегії можуть зрештою призвести до збільшення зайнятості в туризмі, водночас негативно вплинувши на інші сектори торгівлі, особливо в момент, коли, здається, дефіцит робочої сили знову виникає. Такі обмеження можуть бути пом'якшені відповідною політикою щодо ринку праці, спрямованою на підвищення все ще низької участі на ринку праці та, можливо, полегшення надання тимчасових дозволів на роботу для іноземних працівників. Зрештою, якщо спостерігатиметься надмірне переміщення ресурсів, хорватська влада може переосмислити деякі параметри податкової системи, адже податкові надходження є найкращим способом

отримання вигоди від туризму. Цілеспрямована податкова політика, спрямована на отримання частини ренти, що нараховується туристичному сектору, може збільшити прибутки від туризму, а також дозволить уникнути надмірного витоку ресурсів з інших секторів. Податкова система Хорватії вже просунулася в цьому напрямку завдяки нещодавньому переведенню зниженої ставки ПДВ на більшість послуг у туризмі до стандартної ставки. Подальше підвищення ставки ПДВ у туризмі могло б створити потенціал для субсидування державних витрат, що сприяють зростанню, у таких секторах, як освіта та дослідження та інновації.

Хорватський туризм є частиною міжнародного туристичного ринку та тенденції у світовому туризмі впливаю на розвиток хорватського туризму та перенаправляє його тенденції. Новий тип споживання внаслідок цих тенденцій з'явся в результаті глобалізації, тероризму, нових технологій, політичних змін, економічної інтеграції, турботи про навколишнє середовище тощо. Автори та дослідники, погоджуються з цим, що є деякі загальні тенденції у світовому туризмі[25; 26]. Серед часто згадуваних найбільш значущих тенденцій, які з'явилися на міжнародному туристичному ринку є: поява коротших і більш частих відпусток, збільшення кількості туристів старшої вікової групи, туристичний попит стає менш чутливим до сезону, туристи більш вимогливі, більш витончені, їхні потреби, бажання та очікування стають вищими.

Внаслідок світової економічної кризи туристичні напрямки адаптуються до нових умов і постійно розвивають свою пропозицію та підвищують якість послуг і продуктів. Напрямки стали більш конкурентоспроможними та одночасними привабливими. Зміна клімату також впливає на туристичні потоки, нові напрямки стають популярними, а раніше популярні напрямки втрачають свою привабливість. Тероризм і безпека є важливими факторами, які впливають та перенаправляє туристичні потоки в усьому світі. Поява євро та Інтернету значно вплинула на туристичні потоки і туристичний ринок теж.

Вище названі тенденції – це лише деякі характеристики сучасного ринку міжнародного туризму. Ці тенденції повинні серйозно враховуватися кожною

країною, особливо такими країнами, як Хорватія, яка економічно розвивається завдяки туризму. Подальший розвиток туризму Хорватії повинен базуватися на системності та інтенсивності.

Туристичний сектор стурбований втратою конкурентоспроможності на ринку, що стало новою проблемою. Попередня загроза зміни клімату та забруднення відійшла на другий план. У Хорватії існує тісний зв'язок між екологією та туризмом, особливо з майбутнім туристичним сезоном. Якщо нинішній підхід країни до управління туризмом продовжуватиме ігнорувати важливість екологічної стійкості, яка має вирішальне значення для довгострокової життєздатності галузі, це може становити серйозну загрозу для економіки країни. Інфраструктура в багатьох частинах Хорватії, особливо тих, що розташовані поблизу узбережжя, не може впоратися з такою великою кількістю туристів. Оскільки кількість відвідувачів зростає, утилізація їхнього сміття та стічних вод стає актуальною екологічною проблемою. Крім того, розвиток туристичної інфраструктури, як-от заливка бетону та будівництво готелів, завдав шкоди місцевій екосистемі, зробивши це ще однією важливою проблемою для захисту навколишнього середовища.

Отже, якщо основною метою розвитку туризму є необмежений ріст відвідувачів і ночівель, індустрія туризму Хорватії зіткнеться зі зростаючим екологічним тиском.

3.2 Розробка туру на основі парку розваг в Хорватію

Хорватія асоціюється з купально-пляжним відпочинком, але такі тури довготривалі і коштують від 700 євро і вище залежно від категорії готелю. Оскільки компанія «Lets go travel» за основну мету діяльності має зробити туризм доступним кожному, то тури такого цінового сегменту не відповідають місії й не будуть реалізовуватись. Тому основною ідеєю для розробки туру має бути можливість туристів доторкнутись до естетики пляжних принад Хорватії,

відчути масу позитиву від проведеного часу в парку розваг і все це не за «всі» гроші. За доступ в історичну частину найбільш туристично популярних міст Загреба та Дубровніка з туриста стягується плата від 20 до 40 євро, тому оглядові екскурсії в ці міста не варто вводити в програму туру (рисунок 3.1).

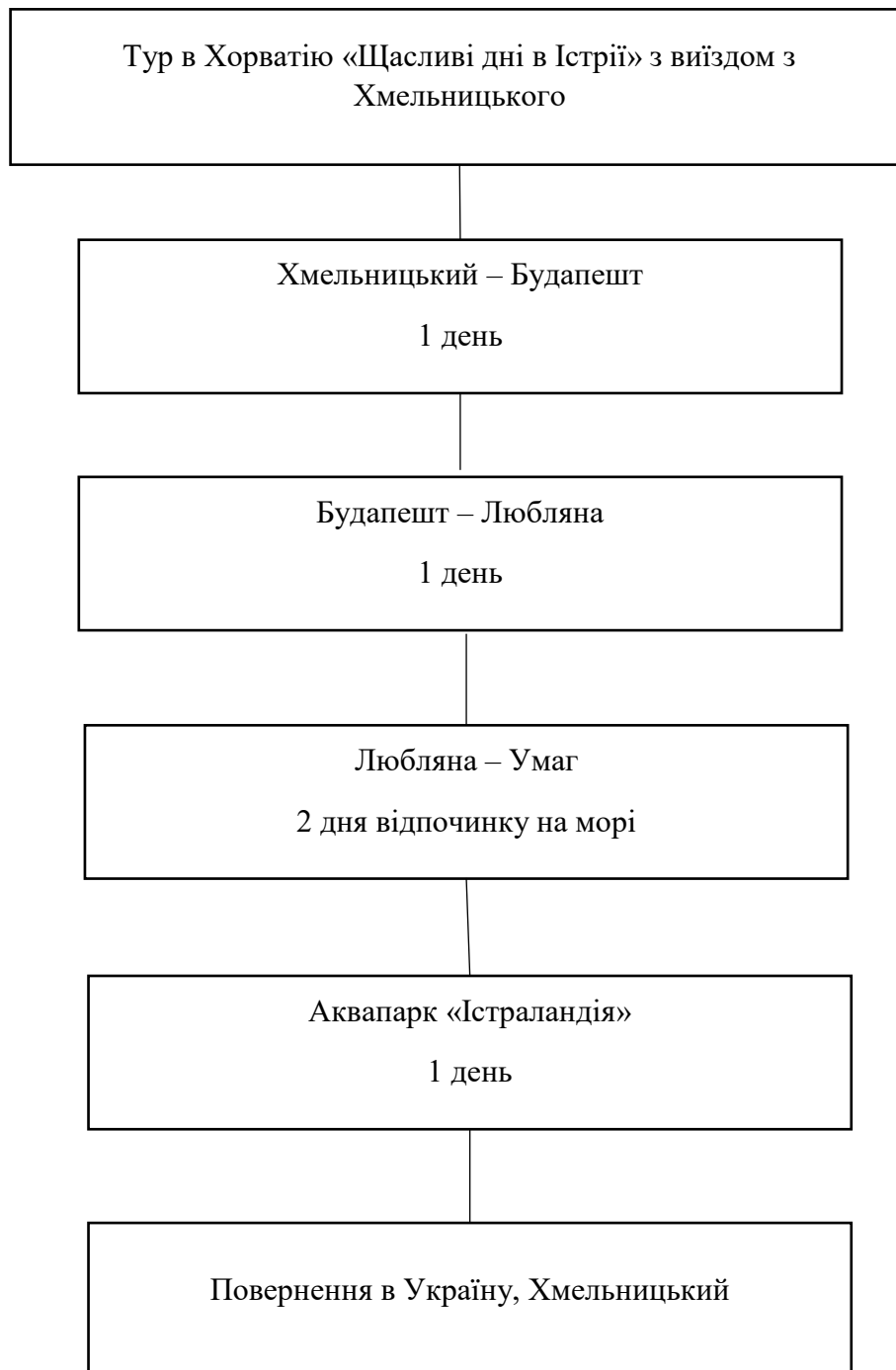

Рисунок 3.1 – Схематичне зображення туру в Хорватію

В турі передбачається відвідування Будапешту, Любляни, відпочинок на узбережжі та відвідування аквапарку Істраландія. У вартість туру входять оглядові екскурсії в Будапешті, Любляні, Умаг, поселення в Умар, перевезення автобусом туристичного класу та супровід керівника туристичної групи. Вхід в аквапарк туристи оплачують додатково, квиток на весь день:

- діти до 1,0 м – безкоштовно;
- іменинники в день відвідування – безкоштовно;
- діти зростом від 1,00 до 1,40 м, люди старше 70 років –29 €;
- всі особи зростом вище 1,40 м – 36 €.

Незалежно від віку та зросту люди, які відвідують аквапарк «Істраландія» у свій день народження, мають право на безкоштовний квиток. Вартість входу оплачується перед виїздом, щоб турфірма організовано придбала вхід. Це значно економить час, адже не потрібно витратити час на очікування в черзі. Аквапарк розрахований на дітей, підлітків, цікаво буде і дорослим. Є уся необхідна інфраструктура а також інновації для урізноманітнення. Наприклад, інноваційна технологія гідромасажу в сімейному басейні. Дорослим можна фотографувати, спостерігаючи за своїми дітьми в Kids Spray Arena, стоячи поблизу через прозоре скло в басейні.

Істрія – це найбільший півострів в Адриатичному морі, розташований між Трієстською затокою і бухтою Кварнер. Істрія – це і найбільший зелений оазис Північної Адриатики, адже узбережжя та острови вкриті сосновими лісами. Відпочинок на Істрії це не тільки море, але й цілюще повітря з сосновими фітонцидами.

Серед пляжних курортів півострова, окремо виділяється місто Умаг. Старовинне місто, центр туризму і спорту розташований на західному узбережжі півострова Істрія, поблизу Новиграда, Врсара і Ровиня, знаходиться недалеко від кордону зі Словенією. У населеному пункті розташована велика кількість кортів для професійної гри в теніс. Тут кожен рік проводиться тенісний турнір міжнародного рівня – Croatia Open серії АТР. У Хмельницькому

є спортивна школа тенісу, тому розроблений тур буде особливо актуальним для її вихованців.

Місто Умаг є синонімом спокійного спортивного відпочинку, адже є не тільки тенісний стадіон для легендарного турніру АТР, доступні для відвідування тенісний центр і академія, зі зручностями для футбольних, гандбольних та інших спортивних майданчиків і споруд. Це найбільша спортивна зона в Хорватії з інфраструктурою, де можуть проводитись спортивні заходи для різних поколінь із приблизно 30 різними видами спорту. Серед іншого є футбольний кампус зі стадіоном та футбольними полями та багатофункціональним спортивним залом.

Під час оглядової екскурсії в Умаг туристи зможуть побачити архітектурні споруди іллірійської, кельтської, римської епох, середньовічні вулиці, сучасні будівлі, готелі та кемпінги. Головними визначними пам'ятками міста є Церква Святого Року, Церква Святого Перегріна, Руїни форту Сіпара, Вілла Тіола, Маяк у Савудрії та Археологічний музей розташований у центрі міста. Багато цивілізацій і культур приходили і зникали в Істрії, всі вони залишили набагато більше, ніж просто епізоди історії.

Пляжі в межах міста і берег на його околицях переважно кам'янисті та галькові, дуже рідко трапляються піщані. Вісім пляжів Умага відзначені блакитними прапорами ЄС за виняткову чистоту та екологічність. Для комфортного відпочинку туристів багато з них були обладнані спеціальними бетонними платформами, для зручного спуску в море передбачені сходи. На курорті є як громадські, так і приватні пляжі, усі вони безкоштовні. На пляжах, що знаходяться у розпорядженні готелів, встановлені душові кабінки, можна скористатися шезлонгами, сонцезахисними парасольками.

У якості факультативу за додаткову плату на другий день перебування в Умаг можна відвідати один з кращих пляжів Хорватії «Zlatni Rt», або «Золотий мис». Це відокремлена скеляста бухта, популярна для купання, з гальковими й піщаними пляжами та краєвидами на сусідні острови. Розташований поблизу мальовничого смт Ровіне, цей чудовий пляж і зона для пішохідних прогулянок

дозволена собакам/домашнім тваринам і має вхід, обладнаний для інвалідних візків, столики для пікніка та чудову зону для дітей та сімей. Вхід та користування пляжем безкоштовні.

Отже, розроблений тур з чітко регламентованою сезонністю, оскільки аквапарк працює з червня по вересень, купально-пляжний сезон в Умаг теж з червня по вересень. Умаг на півострові Істрія є ідеальним місцем для організації відпочинку для учнів спортивних шкіл з можливістю розважитись в найбільшому аквапарку Хорватії.

Розроблені пропозиції узагальнено у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Рекомендовані пропозиції щодо удосконалення організації відпочинку в парках розваг Хорватії ТОВ «Lets go travel»

№ з/п	Назва заходу	Зміст заходу	Очікуваний результат
1	Інтенсивне використання наявної туристичної інфраструктури	Збільшення організованого туризму, поєднання під час організації відпочинку принципів сталого розвитку туризму	Поява більш коротких та більш частих організованих групових турів
2	Розширення напрямків, по яким працює туроператор	Організація відпочинку в парку розваг аквапарк «Істрія» у поєднанні з відпочинком на пляжі в турі «Щасливі дні в Істрії» з виїздом з Хмельницького	Збільшення доходу від основної діяльності. Охоплення сегменту учнів спортивних шкіл

ВИСНОВКИ

Повноцінний відпочинок складається з відпочинку тіла, духу та розуму. Протягом дня у різних видах діяльності колись працює переважно тіло, колись трудиться душа, а колись більше зайнятий розум. Необхідно дбати, щоб відбувалося чергування цих навантажень, й тоді, при грамотній організації режиму відпочинку та роботи, не виникатиме відчуття постійної втоми. Найчастіше люди втомлюються не стільки від фізичного навантаження, а скільки від розумової роботи, емоційних переживань. Але найчастіше відпочивають пасивно, ніби втомилися саме фізично, що створює ілюзію фізичної втоми. Активний відпочинок дасть можливість боротися з нею за допомогою фізичного навантаження та емоційної розрядки. Парк розваг, як місце активного відпочинку та емоційного розвантаження стає дієвою основою для організації саме якісного відпочинку. Парки розваг є різного виду, але завжди це спеціальна територія, створена для відпочинку та розваг, де надається комплекс послуг на певну тематику.

На початку 1990-х років Соціалістична Федеративна Республіка Югославія була сумішшю етнічних груп і релігій, причому основними релігіями були православне християнство, католицизм та іслам. Одночасно з крахом комунізму Югославія пережила період інтенсивної політичної та економічної кризи, яка закінчилась кривавою війною. Воєнно-політичний конфлікт 2001 року був врегульований підписанням мирної угоди та розгортанням сил спостереження НАТО. Війна в Хорватії фактично завершилася восени 1995 року. З цього часу країна економічно розвивалась і стала туристично привабливою.

Товариства з обмеженою відповідальністю «Lets go travel» засновано 2018 року, орієнтується на туристів з Хмельницької області. Основними видами діяльності є: діяльність туристичних агентств; діяльність туристичних операторів; діяльність агентств працевлаштування; інша діяльність з

забезпечення трудовими ресурсами. Незважаючи на непрості умови роботи діяльність компанії є прибутковою і за 2020-2022 роки чистий прибуток зріс на 52,4%.

Хорватія позиціонується на міжнародному туристичному ринку як країні пляжного відпочинку. У 2022 році країну відвідали колосальні 18,9 млн туристів, що на 26% більше, ніж у попередньому 2021 році, забезпечивши країні рекордний дохід.

У 2022 році більшість туристів, які подорожували до Хорватії, були зі Словенії, за ними приїздили туристи з Австрії, Німеччини, Італії та Боснії та Герцеговини. Найбільше туристичних ночей у грудні 2022 року було реалізовано в місті Загреб, 210 тис. ночей, що склало 28,4% від загальної кількості туристичних ночей, реалізованих у Хорватії. Найбільше іноземних туристів приваблювали DESTИНАЦІЇ Загреб, Дубровнік та пляжі.

У країні є не один, а сім найбільш популярних аквапарків, які пропонують неперевершені розваги та відпочинок для дорослих та дітей. Пропонуючи захоплюючі атракціони, басейни з хвилями та багато іншого, ці аквапарки в Хорватії є найкращими місцями для відпочинку з сім'єю. Аквапарки знаходяться в найбільш туристично розвинутих місцях та можуть приймати одночасно більше 600 відвідувачів.

На туризм в Хорватії впливають найбільш значущі тенденції, які з'явилися на міжнародному туристичному ринку, а саме: поява попиту на коротших і більш частих турів, збільшення кількості туристів старшої вікової групи, туристичний попит стає менш чутливим до сезону, туристи більш вимогливі, більш витончені, їхні потреби, бажання та очікування стають вищими.

В Хорватії хоча туризм сприяє зростанню через зайнятість і накопичення капіталу, але він не створює додаткових позитивних ефектів, якщо розвивається екстенсивно. Уряд Хорватії очікує, що потрібно не створювати нові туристично-рекреаційні об'єкти, а потрібно максимально інтенсивно використовувати вже наявні.

Хорватія асоціюється з купально-пляжним відпочинком, але такі тури довготривалі і коштують від 700 євро і вище залежно від категорії готелю. Оскільки компанія «Lets go travel» за основну мету діяльності має зробити туризм доступним кожному, то тури такого цінового сегменту не відповідають місії й не будуть реалізовуватись. Тому основною ідеєю для розробки туру має бути можливість туристів доторкнутись до естетики пляжних принад Хорватії, відчутти масу позитиву від проведеного часу в парку розваг. За доступ в історичну частину найбільш туристично популярних міст Загреба та Дубровніка з туриста стягується плата від 20 до 40 євро, тому оглядові екскурсії в ці міста не варто вводити в програму туру.

В турі передбачається відвідування Будапешту, Любляни, відпочинок на узбережжі та відвідування аквапарку, Істраландія. Тур з чітко регламентованою сезонністю, оскільки аквапарк працює з червня по вересень, купально-пляжний сезон в Умаг теж з червня по вересень.

В Умаг розташована велика кількість кортів для професійної гри в теніс. Тут кожен рік проводиться тенісний турнір міжнародного рівня – Croatia Open серії АТР. У Хмельницькому є спортивна школа тенісу, тому розроблений тур буде особливо актуальним для її вихованців. Також в місті є доступні для відвідування спортивні об'єкти для понад 30 видів спорту, включно з футбольними полями. Тобто Умаг на півострові Істрія є ідеальним місцем для організації відпочинку для учнів спортивних шкіл з можливістю розважитись в найбільшому аквапарку Хорватії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Організація туризму: підручник / І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Поколюдна та ін.; за ред. І. М. Писаревського. Х.: ХНАМГ, 2008. 541 с.
2. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/lubiceva_rtp12.htm.
3. Дудник І.М., Борисюк О.А. Регіональні системи туристичних послуг: методологічний аспект. – Регіон – Стратегія оптимального розвитку: міжнародна науково-практична конференція, 16-17 жовтня 2019 р.– Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. – С.26-29.
4. Афанасьєв І. Ю., Устименко Л. М. Історія туризму : навч. посіб. Київ, 2005. 320 с.
5. Александрова А.Ю. Тематичні парки світу: навчальний посібник / А. Ю. Александрова, О.Н. Седінкіна. – О.: КНОРУС, 2011. – 208 с.
6. Савранчук Л. Суть, групування та перспективи розвитку тематичних парків світу/Вісник львівського університету. Серія географічна. 2013. Випуск 43.Ч. С. 82-91. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://old.geography.lnu.edu.ua/Publik/Period/visn/43\(1\)/PDF/011%20%D0%A1%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA.pdf](http://old.geography.lnu.edu.ua/Publik/Period/visn/43(1)/PDF/011%20%D0%A1%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA.pdf).
7. Борисюк О.А. Міжнародний туризм в контексті сучасного безпекового виміру / О.А.Борисюк, І.В.Заря // Географія і туризм : зб. на-ук. праць. – К.: Альфа-ПК, 2017.– Вип. 37. – С.3-14.
8. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М. П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
9. ООН – Міжнародний залишковий механізм для кримінальних трибуналів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.icty.org/en/about/what-former-yugoslavia/conflicts>.
10. Лук'янюк В. Незалежність Словенії і Хорватії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.jnsm.com.ua/h/0625N/>.

11. Каменецький М. С. Венса – Оуена план 1993 // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін. – К: Знання України, 2004 – Т.1 – 760с.

12. Vacevich & Cohen, Andrew J., Elliot A. (2001). War Over Kosovo: Politics and Strategy in a Global Age. Columbia University Press. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://archive.org/details/waroverkosovopol00base>.

13. Kuzio, Taras (31 жовтня 2001). Ukraine Forges Military Alliance with Macedonia. The Jamestown Foundation. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://web.archive.org/web/20160116011515/http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews%5Btt_news%5D=28044#.VUfxKvmqqko.

14. Croatian Agency for SMEs. Innovations and Investments. «Brochure for Investors». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/2016/Glavno%20tajni%20C5%A1tvo/ENG/documents%20in%20english/Hamag%20-%20Brochure%20for%20Investors.pdf>.

15. Kim Johnston «8 Reasons Why Croatia». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://q.agency/blog/8-reasons-why-croatia>.

16. Gabriel Felbermayr, Jasmin Gröschl, Thomas Steinwachs (2016). The Trade Effects of Border Controls: Evidence from the European Schengen Agreement. Ifo Working Paper. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ifo%20-%20Working%20-%20Paper%20-%20/blog/8357>.

17. Sotheby's. «Why invest in Croatia». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sothebysrealty.hr/why-invest-in-croatia/>.

18. Doing Business In: Croatia. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.legal500.com/doing-business-in/croatia/>.

19. Bre'Anna Grant. Americans are so desperate to travel again. Business Insider. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.businessinsider.nl/americans-are-so-desperate-to-travel-again-that-38-of-them-would-give-upsex-for-a-year-just-to-go-on-a-trip-new-survey-shows/>.

20. CNN. Croatia wants tourists to move there. These people are doing just that. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.cnn.com/travel/article/croatia-digital-nomads/index.html>.

21. Lets go travel [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.facebook.com/letsgo.net.ua>.

22. Croatia Registered 229,000 Tourist Arrivals & 602,000 Overnight Stays in January 2023. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.schengenvisainfo.com/news/croatia-registered-229000-tourist-arrivals-602000-overnight-stays-in-january-2023/>.

23. Sukanya Sen. Water Parks In Croatia For The Water-Baby In You. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://traveltriangle.com/blog/water-parks-in-croatia/>.

24. Kay Pierce and Becky Griswold. 10 Best Places to Visit in Croatia. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.touropia.com/best-places-to-visit-in-croatia/>.

25. Kristian Orsini, Mario Pletikosa. Croatia's Tourism Industry // European economy. Economic brief 047. 2019. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2019-07/eb047_en.pdf.

26. Tea Baldigaraa, Maja Mamulaa. Tourism statistics in Croatia: Present status and future challenges // XI International Conference Service Sector in Terms of Changing Environment. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042812011251>.